

Michal Bors: Jako starosta jsem byl trochu Trump

16.12.2025

Ve čtyřiaadvaceti letech se stal prvním polistopadovým starostou Prahy 3. „Mysleli jsme, že budou komunisti silnější,“ říká Michal Bors.

Co pro vás bylo na Praze 3 před revolucí na komunistickém režimu nejabsurdnější?

Na radnici Prahy 3 mě nejvíc iritoval odbor bytového hospodářství. Úředníci, často chlapi po šedesátce, byli nevstřícní, chtěli se člověka zbavit, aby moc neotravoval. Nebo když jsem měl před státníci, musel jsem zajít na radnici, abych dostal jakési „požehnání“ k možnosti ke státnicím vůbec jít. Nejdřív mi řekli, že se nikde neangažuji, a proč by mi tedy měli něco dávat — to byla asi jejich běžná hra na strach. Nakonec mi ten papír dali. Mám na tu chvíli vzpomínku, jak se v kanceláři tři chlapi dohadovali, že si nějaký soudruh z Prahy 3 koupil žigulíka, a že tím moc provokuje.

Kde jste tehdy bydlel?

Na rohu Kubelíkovy a Táboritzké, v rozpadlém pavlačovém domě, kde dnes stojí hotel Carlton. Naše čtvrt měla také hodně domů v dezolátním stavu. Nejošklivější bylo z mého pohledu okolí Milíčovy ulice, jezdit s kočárkem tu téměř nešlo, bylo to tady strašidelné. Měli jsme byt původně 1+0, a s narozením dětí jsme sloučili dva pokoje a předělali ho na 3+1. Bydlel jsem tam jen pár let, jinak jsem rodák z Nového Města nad Metují a do Prahy jsem přišel studovat Přírodovědeckou fakultu, obor geologie a paleontologie.

Jaké první revoluční impulsy v Praze si vybavujete?

Poprvé jsem to zaznamenal v Mikulandské ulici, kde jsem vezl kočárek. Někdy policajt na mě křičel, tak jsem vzal dítě a vypadl. Před revolucí jsem rok pracoval v Národním muzeu, věděl jsem, že tam už mají buňku Občanského fóra, říkal jsem si, že by měla být i na Praze 3. Tak jsme ji založili a čekala nás první schůze — asi pět členů se sešlo někde ve sklepě v Kubelíkově ulici, připadli jsme si jako partyzáni. Řešili jsme, jak to tady vlastně převzít, jak se etablovat. Dobře se o tom mluvilo, ale když se mělo jít na věc, hodně lidí couvlo. Říkali třeba: „Teď se mi do toho moc nechce, zapojil bych se později, rád bych teď podnikal a tak podobně.“

Jaká byla mezi lidmi energie?

Obrovská. Skvělá. Ta síla byla doslova hmatatelná. Bylo rozhodnuto, že jsem nejmladší, že mám nejvíce času, takže to budu já, kdo to tady na Trojce povede. Zvolili mě, že budu mluvit v hotelu Tichý (dnes Ariston, pozn. red.) v Seifertově ulici na setkání se starými kádry. Měl jsem být ten, kdo jim oznámí, že se

vše mění a že jdou „od válu“. To bylo před Vánocemi 1989. V hotelu jsem musel projít uličkou té staré gardy, bývalých úředníků a straníků, kteří měli pocit, že mě, mladého kluka, „utlučou čepicema“. Ozývaly se i takové věci, jako že budu viset na kandelábru, a ať si dám pozor – měl jsem tehdy opravdu strach.

Změna byla nakonec poměrně rychlá.

Ano. Všichni si mysleli, že komunisti budou silnější, ale nebyli. Brzy už nebyla cesta zpět, šlápli jsme do toho a museli pokračovat. Já kandidoval na starostu, před volbami jsem po Žižkově lepil plakáty a byl jsem zvolen. Na radnici žádná velká sláva nepanovala. Mnoho lidí dostalo výpověď, mnoho lidí odešlo samo. Ti, co zůstali, se báli o místa, ale jinak se pracovalo normálně a standardně.

Vybavujete si první dny v roli starosty?

Začal jsem obcházet vedoucí odborů, kteří tam byli z minulého režimu, a zjišťoval jsem jejich agendu. Pamatuji si na první zasedání, kde jsme řešili, do čeho se první pustit — vlastní kompetence jsme neznali, nevěděli jsme, do čeho můžeme „sáhnout“ a do čeho ne. Vše bylo divoké, nedělala se výběrová řízení, nebyly posudky, takové postupy jsme neznaly. K tomu se postupně měnily zákony, daně. Dělal se od rána do večera, někdy soboty i neděle. Jako starosta jsem hlavně sháněl peníze, chodil na úřady, za ministry. Říkalo se o mně, že mě vyhodí dveřmi a já vlezou zpátky oknem — takový jsem tehdy byl, trochu dravec.

Praha 3 se jako první v metropoli pustila do privatizace domů. Co bylo hlavním důvodem?

Měli jsme několik hezkých domů, ale mnohem více jich bylo rozpadlých, někdy šlo i o ruiny. Potřebovali jsme v té době co nejvíce domů prodat, abychom měli finance pro městskou část. Peníze z počátku nebyly skoro na nic, a na opravy rozbitých domů už vůbec ne.

Měl jste nějaké své vize, velké projekty na Praze 3?

Chtěl jsem třeba propojit Vítkov a památník s centrem, postavit tam most. Měl jsem vizi to ponuré pietní místo oživit, a protože jsem paleontolog, napadlo mě do památníku prosadit paleontologické sbírky, z toho po mém odchodu z radnice sešlo. Také jsem měl rád velké bazény, plavání ve čtvrti chybělo, takže jsem je prosazoval třeba při rekonstrukci Pražačky nebo školy Komenského. Na opravě té školy mi hodně záleželo, ale nakonec mě stála politickou kariéru. Použil jsem na ni peníze z jiné kapitoly, než k tomu byla určena. Je pravda, že to bylo „na vodě“, na druhou stranu bylo dojednáno, že se peníze do té kapitoly vrátí. Škola ale dodnes stojí, a na to jsem hrdý. Na mé odvolání ale měly vliv i různé tlaky lidí, kterým jsem odmítl „jít na ruku“.

Mluvíte o temné stránce sametové revoluce?

Ano, a tou byly peníze. Příležitost dělá zloděje, každý chtěl na přerodu systémů něco vydělat, někomu se to podařilo více, někomu méně. Byli i šíbrři, kteří začali z majetku města a státu a z privatizace bohatnout — týkalo se to hlavně nemovitostí. Byli opatrní, jen tahali za nitky, neměli za nic zodpovědnost, a mně začalo být jasné, že jejich praktiky nakonec někdo odnese. Když jsem takovým šíbrům řekl, že privatizace začíná „smrdět“, podepsal jsem si ortel.

Jak vás funkce změnila? Bylo vám přece jen 24 let.

Stouplo mi to trochu do hlavy. Když se na to dívám dnes, byl jsem trochu bohorovný, takový Trump. Měl jsem určitou moc a hlavní slovo — padaly věty jako „už jsem řekl“ nebo „tohle prostě uděláme“. Také jsem bral kolem 30 tisíc korun měsíčně, připadal jsem si jako milionář. Mělo to dopad i na můj soukromý život, rozvedl jsem se a dnes jsem s paní, která mi tehdy na radnici dělala sekretářku.

A na co dodnes vzpomínáte s úsměvem?

Nejvíce na zlaté svatby, na ty stařečky, co spolu byli tak dlouhou dobu, co zažili, jak na to vzpomínali — to bylo pro mě jako mladého člověka tehdy naprosto unikátní. Také si vzpomínám, jaký rozruch jsme vyvolali, když mě tehdy šedesátiletý řidič přivezl služebním autem — rudou Tatroú — do německého Bamberku na jednání. Naštěstí měla tak obrovskou spotřebu, že mi později koupili Opel.

Foto: Diana Delevová